

వార్షిక రామాయణం-

బాల కాండ

12. ద్వాదశః సర్గః - అశ్వమేధసంభారః

// అశ్వమేధసంభారః //

తతః కాలే బహుతిథే కస్మింశ్చిత్సుమనోహరే |
వసంతే సమనుప్రాప్తే రాజ్ఞో యష్టుం మనోఽభవత్ || 1 ||

తతః ప్రసాద్య శిరసా తం విప్రం దేవవర్ణినమ్ |
యజ్ఞాయ వరయామాస సంతానార్థం కులస్య చ || 2 ||

తథేతి చ రాజానమువాచ చ సుసత్యతః |
సంభారాః సంఖ్యయంతాం తే తురగశ్చ విముచ్యతామ్ || 3 ||

[* సరవ్యాశ్చోత్తరే తీరే యజ్ఞభూమిర్విధీయతామ్ | *]
తతో రాజాఽబ్రవీద్వాక్యం సుమంత్రం మంత్రిసత్తమమ్ |

సుమంత్రావాహాయ క్షిప్రమృత్విజో బ్రహ్మవాదినః || 4 ||
సుయజ్ఞం వామదేవం చ జాబాలిమథ కాశ్యపమ్ |

పురోహితం వసిష్ఠం చ యే చాన్యే ద్విజసత్తమాః || 5 ||
తతః సుమంత్రస్త్వలితం గత్వా త్వలితవిక్రమః |

సమానయత్య తాన్విప్రాన్సమస్తాన్వేదపారగాన్ || 6 ||
తాన్సూజయిత్వా ధర్మాత్తా రాజా దశరథస్తదా |

ధర్మార్థసహితం యుక్తం శ్లక్ష్యం వచనమబ్రవీత్ || 7 ||
మమ లాలప్యమానస్య పుత్రార్థం నాస్తి వై సుఖమ్ |

తదర్థం హయమేధేన యక్షామీతి మతిర్మమ || 8 ||
తదహం యష్టుమిచ్ఛామి శాస్త్రదృష్టేన కర్మణా |

ఋషిపుత్రప్రభావేణ కామాన్మాస్వామి చాప్యహమ్ || 9 ||
తతః సాద్భితి తద్వాక్యం బ్రాహ్మణాః ప్రత్యపూజయన్ |

వసిష్ఠప్రముఖాః సర్వే పార్థివస్య ముఖాచ్ఛృతమ్ || 10 ||
ఋశ్యశృంగపురోగాశ్చ ప్రత్యూచుర్మృపతిం తదా |

సంభారాః సంఖ్యయంతాం తే తురగశ్చ విముచ్యతామ్ || 11 ||
సర్వథా ప్రాప్సుసే పుత్రాంశ్చతురోఽమితవిక్రమాన్ |

యస్య తే ధర్మికీ బుద్ధిరియం పుత్రార్థమాగతా || 12 ||

వాల్మీకి రామాయణం-

బాల కాండ

12. ద్వాదశః సర్గః - అశ్వమేధసంభారః

తతః ప్రీతోఽభవద్రాజా శ్రుత్వా తు ద్విజభాషితమ్ |
 అమాత్యాంశ్చాబ్రవీద్రాజా హర్షణేదం శుభాక్షరమ్ || 13 ||
 సంభారాః సంఖ్యయంతాం మే గురూణాం వచనాదిహా |
 సమర్థాధిష్ఠితశ్చాశ్వః సోపాధ్యాయో విముచ్యతామ్ || 14 ||
 సరయ్యాశ్చోత్తరే తీరే యజ్ఞభూమిర్విధీయతామ్ |
 శాంతయశ్చాపి వర్తంతాం యథాకల్పం యథావిధి || 15 ||
 శక్యః కర్తుమయం యజ్ఞః సర్వేణాపి మహీక్షితా |
 నాపరాధో భవేత్కష్టో యద్యస్తిన్ క్రతుసత్తమే || 16 ||
 భిద్రం హి మృగయంతేఽత్ర విద్వాంసో బ్రహ్మరాక్షసాః |
 విహతస్య హి యజ్ఞస్య సద్యః కర్తా వినశ్యతి || 17 ||
 తద్యథా విధిపూర్వం మే క్రతురేష సమాప్యతే |
 తథా విధానం క్రియతాం సమర్థాః కరణేష్విహా || 18 ||
 తథేతి చ తతః సర్వే మంత్రిణః ప్రత్యపూజయన్ |
 పార్థివేంద్రస్య తద్వాక్యం యథాజ్ఞప్తమకుర్వత || 19 ||
 తతో ద్విజాస్తే ధర్మజ్ఞమస్తువన్నార్థివర్షభమ్ |
 అనుజ్ఞాతాస్తతః సర్వే పునర్జగ్తుర్యథాగతమ్ || 20 ||
 గతేష్వథ ద్విజాగ్ర్యేషు మంత్రిణస్తాన్నరాధిపః |
 వినర్జయిత్వా స్వం వేత్త ప్రవివేశ మహాద్యుతిః || 21 ||
 ఇత్యార్ద్రే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే
 ద్వాదశః సర్గః || 12 ||

